

Godkendelse af Verdo A/S' overtagelse af Eniig City Solutions A/S' aktiviteter inden for vej- og gadebelysning.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

1. Indledning

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 24. januar 2019 en anmeldelse af Verdo A/S' overtagelse af Eniig City Solutions A/S' aktiviteter inden for vej- og gadebelysning, jf. konkurrencelovens § 12 b, stk. 1. Ifølge § 12 h, stk. 5, 3. pkt., løber fristerne i § 12 d, stk. 1, fra den dag, hvor styrelsen ud over en fuldstændig anmeldelse har modtaget dokumentation for betaling af gebyret for anmeldelsen. Fristerne begyndte at løbe den 24. januar 2019.

ERHVERVSMINISTERIET

I overensstemmelse med kommissionens praksis¹ behandles fusioner ud fra et "first come first serve" princip. I denne konkrete sag, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtaget en fusionsanmeldelse mellem SE a.m.b.a og Eniig a.m.b.a. den 21. december 2018, altså før den endelige anmeldelse af fusionen mellem Verdo A/S og Eniig City Solutions. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder dog, at vurderingen af denne fusion ikke afhænger af udfaldet af den først anmeldte fusion mellem SE a.m.b.a. og Eniig a.m.b.a.

1.1 Parterne og deres primære aktiviteter

Verdo A/S (herefter Verdo) er et dansk helejet datterselskab til Verdo S/I. Verdo-koncernen har hovedsæde i Randers og kontorer i Nordeuropa, Mellemøsten og USA. Kerneaktiviteterne er grøn energiproduktion, handel med brændsler, teknisk infrastruktur og effektiv forsyning.

Verdos formål er at eje og drive deres datterselskaber, som er opdelt på 6 forretningsområder. Verdos gadelysaktiviteter ligger i det helejede datterselskab Verdo Teknik A/S og omfatter primært vedligeholdelse og renoivering af gadebelysningsanlæg i kommuner.

Eniig City Solutions A/S (herefter Eniig City Solutions) er et dansk helejet datterselskab til Eniig Energiteknik A/S og er en del af Eniig-koncernen ultimativt ejet af Eniig a.m.b.a. Eniig City Solutions driver virksomhed inden for belysnings- og byrumsløsninger samt virksomhed, som har forbindelse hermed.

¹ Se bl.a. Kommissionens afgørelse den 23. februar 2019, sag nr. COMP/M.6203, *Western Digital Irland/Viviti Technologies*.

Eniig City Solutions gadelysaktiviteter omfatter drift, vedligehold og reno-
vering af gadebelysningsanlæg i danske kommuner.

1.2 Transaktionen

Transaktionen indebærer, at Eniig Energiteknik A/S, gennemfører en spalt-
ning af det helejede datterselskab Eniig City Solutions A/S, således at Eniig
City Solutions A/S' gadelysaktiviteter på nær gadelysanlæg i Karup,
ESCO-projekter i Vejle samt et udelysprojekt i Holbæk overgår til det ny-
etablerede selskab "Udelysselskabet af 31. oktober 2018 A/S". Verdo A/S
overtager efterfølgende alle kapitalandele i det nyetablerede selskab. Der
er således tale om, at Verdo A/S erhverver enekontrol over det nyetable-
rede selskab "Udelysselskabet af 31. oktober 2018 A/S", og transaktionen
udgør dermed en fusion, jf. konkurrencelovens §12 a, stk.1, nr. 2.

1.3 Jurisdiktion og anmeldelsespligt

De deltagende virksomheder er Verdo I/S og "Udelysselskabet af 31. ok-
tober 2018 A/S" som er den udspaltede del af Eniig City Solutions. Ifølge
det oplyste havde Verdo koncernen i 2017 en omsætning i Danmark på
[xxx]. Den udspaltede gadelysdel af Eniig City Solutions havde i 2017 en
omsætning på [xxx].

Eftersom de deltagende virksomheders omsætning overstiger omsætnings-
tærsklerne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1, er der tale om en fusion
omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol. Fusionen er alene
anmeldelsespligtig i Danmark.

2. Markedsbeskrivelse

2.1 Analysegrundlag

Styrelsen har foretaget en mindre markedsundersøgelse blandt 10 konkur-
renter på markedet for gadelysaktiviteter. Alle 10 konkurrenter har besva-
ret styrelsens spørgeskema. Derudover har styrelsen sendt et spørgeskema
til 9 kommuner, som udbyder kontrakter på gade- og vejbelysning. Ud af
de 9 kommuner, der modtog styrelsens spørgeskema, er der 8 kommuner,
der har besvaret det. Styrelsen har her fulgt op med telefonsamtaler med
nogle af kommunerne, samt indsamlet buddata fra disse kommuners sene-
ste udbud af kontrakter på gade- og vejbelysning.

Undersøgelserne har fokuseret på konkurrenternes og kundernes vurdering
af den planlagte fusions betydning for konkurrencen, ligesom de er blevet
spurgt om parternes beskrivelse af de relevante markeder. Svarene fra un-
dersøgelserne er inddraget i vurderingen nedenfor.

2.2 Markedet for gadelysaktiviteter

Gadelysaktiviteter er de aktiviteter, der skal til for at drive, vedligeholde,
renovere og modernisere vej- og gadebelysning. Ifølge parternes estimater

er der ca. 3,1 million lyspunkter² i Danmark.³ De 3,1 million lyspunkter ejes af kommuner, forsyningsselskaber, private virksomheder og private grundejerforeninger. I følge fusionsparterne er der ca. 1,2 mio. kommunale lyspunkter, heraf ejes størstedelen af de 98 kommuner på nær 300.000 lyspunkter, som ejes af forsyningsselskaberne.

Det er primært kommunerne, der har ansvaret for belysning ved veje og byer, mens Vejdirektoratet ejer lyspunkter på statsvejnettet og på kommunevejene, hvor statsvejnettet har knudepunkter med kommunevej.

Kontrakter om kommunale lyspunkter vil ofte være over tærskelværdierne og dermed omfattet af udbudsreglerne. Gadelysaktiviteten i disse kommunale udbud deles typisk op i arbejde forbundet med reovering og modernisering (R&M) af lygtepæle og kabler samt arbejde forbundet med drift og vedligehold (D&V) af lygtepæle og kabler.

R&M arbejde omfatter egentlig udskiftning af armaturer og master. En R&M opgave kan f.eks. indebære udskiftning af ældre lysarmaturer til energibesparende LED-armaturer, der kan sænke energiforbruget. D&V arbejde omfatter drift af eksisterende gade- og vejbelysning, serviceeftersyn og forebyggende vedligeholdelse af gade- og vejbelysningen samt forbedring af fejl og skader.

Typisk er kommunale kontrakter for drift og vedligeholdelse begrænset til en periode på 4 år, mens kontrakter vedrørende reovering og modernisering typisk har en varighed på 3-12 måneder. Der vil altid være en D&V kontrakt tilknyttet et kommunalt ejet lyspunkt, mens dette ikke er tilfældet med R&M. Ifølge fusionsparterne forekommer der R&M-opgaver på de enkelte lyspunkter i al fald ca. hvert 20. år.⁴

3. Vurdering

Fusionsparterne har oplyst, at de begge har aktiviteter inden for gade- og vejbelysning. Fusionsparterne udfører begge arbejde forbundet med reovering og modernisering (R&M) af lygtepæle og kabler samt arbejde forbundet med drift og vedligehold (D&V) af lygtepæle og kabler.

Begge parter har oplyst, at de primært udfører gadelysaktiviteter til kommuner, [xxx].

² Et lyspunkt vil i denne forbindelse sige en lampe/armatur.

³ Jf. pkt. 25 i anmeldelsen.

⁴ Jf. anmeldelsens pkt. 165.

3.1 Afgrænsning af det relevante marked

For at vurdere om en fusion hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, er det nødvendigt at afgrænse det eller de relevante markeder, som fusionen berører.

Det relevante marked består af det relevante produktmarked og det relevante geografiske marked. Formålet med at afgrænse et marked både som produktmarked og som geografisk marked er at fastslå, hvilke egentlige konkurrenter der er i stand til at begrænse de involverede virksomheders adfærd og forhindre dem i at handle uafhængigt af et effektivt konkurrencemæssigt pres.⁵

Ved *det relevante produktmarked* forstås markedet for alle de produkter og/eller tjenesteydelser, som forbrugeren anser for indbyrdes substituerbare på grund af deres egenskaber, pris og anvendelsesformål.⁶

Ved *det relevante geografiske marked* forstås det område, hvor de deltagende virksomheder er involveret i udbud af og efterspørgsel efter produkter eller tjenesteydelser, og som har tilstrækkelig ensartede konkurrencevilkår og kan skelnes fra de tilstødende områder, fordi konkurrencevilkårene dér er meget anderledes.⁷

Udgangspunktet for markedsafgrænsningen er en analyse af efterspørgsels- og udbudssubstitution.⁸ Det relevante produktmarked og geografiske marked vil blive undersøgt i det følgende.

Vurderingen i dette afsnit tager udgangspunkt i de undersøgelser, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har gennemført, jf. ovenfor i afsnit 2.1, parternes anmeldelse og supplerende oplysninger samt praksis fra tidligere sager.

3.1.1 Det relevante produktmarked

Kommissionen har i en tidligere fusionssag henvist til national hollandsk praksis, hvor der er blevet afgrænset et marked for ”street lighting and traffic systems.”⁹, samt overvejet hvorvidt der kan afgrænses et overordnet

⁵ Jf. Kommissionens meddelelse af 9. december 1997 om afgrænsning af det relevante marked (97/C 372/03), pkt. 2.

⁶ Jf. Kommissionens meddelelse af 9. december 1997 om afgrænsning af det relevante marked (97/C 372/03), pkt. 7.

⁷ Jf. Kommissionens meddelelse af 9. december 1997 om afgrænsning af det relevante marked (97/C 372/03), pkt. 8.

⁸ Jf. konkurrencelovens § 5 a, stk. 1 og markedsafgrænsningsmeddelelsens punkt 13, første punktum.

⁹ Jf. Kommissionens beslutning af 23. juni 2009, sag nr. COMP/M.5467, RWE/Essent, med henvisning til de hollandske konkurrencemyndigheders sag NMa, 3282, Eneco/Remu.

marked for ”street lighting”. Den præcise markedsafgrænsning for produktmarkedet blev dog holdt åben.

I en fusionssag afgjort af The Office of Fair Trading (”OFT”) i Storbritannien blev det overvejet, om det relevante marked for ”street lighting” skulle opdeles efter opgavetype i henholdsvis a) contestable connections, b) installation og c) maintenance/repairs. Det var dog ikke nødvendigt for OFT at konkludere på, hvordan markedet endeligt skulle afgrænses.¹⁰

Konkurrence – og Forbrugerstyrelsen har tidligere behandlet fusioner mellem forsyningselskaber, hvor et overordnet marked for gadelysaktiviteter også er blevet behandlet.^{11,12} I disse sager har det dog ikke været nødvendigt for styrelsen nærmere at vurdere, hvordan markedet for gadelysaktiviteter skal afgrænses, eller om markedet skal segmenteres yderligere.

Parterne har anført, at det relevante produktmarked er et overordnet marked for gadelysaktiviteter, som inkluderer D&V og R&M arbejde til boligforeninger, private veje, private virksomheder og kommuner, herunder uanset om disse sender kontrakterne i udbud eller håndterer det selv. Parterne har anført, at markedet efter deres opfattelse ikke skal segmenteres yderligere.

Styrelsen har overvejet, om markedet for gadelysaktiviteter skal segmenteres på baggrund af opgavetype i henholdsvis R&M og D&V arbejde. Til dette har parterne anført, at begge typer arbejde kan og ofte vil blive udbudt sammen, samt at det er de samme aktører, der byder på begge typer af opgaver. Dette er bekræftet af styrelsens markedsundersøgelse, hvor flere konkurrenter også oplyste, at det er de samme medarbejdere, der udfører begge typer arbejde. Styrelsen finder dermed ikke belæg for at foretage sådan en segmentering.

Styrelsen har derudover overvejet, om markedet for gadelysaktiviteter yderligere kan segmenteres på baggrund af kundetype i et marked for udbud af kommunale kontrakter på gadelys. Relevansen af denne mulige segmentering er blevet bekræftet af flere af de konkurrenter og kommuner, som styrelsen har spurgt i sin markedsundersøgelse.

En konkurrent anfører:

¹⁰ Jf. The Office of Fair Trading afgørelse af 16. Maj 2008, sag nr. ME/3582/08, *Anticipated acquisition by E.ON UK plc of the public lighting business of ABB Holdings Limited and ABB Limited*.

¹¹ Jf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse af 21. januar 2013, *Godkendelse på baggrund af en forenklet sagsbehandling af EnergiMidt Infrastruktur A/S' overtagelse af andelsselskabet ELRO's aktiviteter*.

¹² Jf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse den 12. maj 2016, *Godkendelse af fusionen mellem Syd Energi a.m.b.a. og Nyfors a.m.b.a.*

” Jf. pkt. 26 samt 94 opgør Verdo markedet for gadelys og vejbelysning til 3.1 mio. lyspunkter. Denne vurdering, mener [xxx], er fejlagtig. De 750.000 lyspunkter ejet af private virksomheder (jf. pkt. 26) bør ikke betragtes som en del af markedet for gade og vejbelysning (disse lyspunkter er placeret på lave master og belyser private parkeringspladser og lagerpladser)(...) Adskillige af de samme forhold som nævnt i ovenstående, gør sig meget ofte gældende ift. boligforeninger (opgjort 1.000.000 lyspunkter jf. pkt. 26)(...) De ca. 300.000 lyspunkter, der er ejet af forsyningsselskaber serviceres og renoveres altid af det forsyningsselskab, der ejer belysningsanlægget. Derfor bør disse samt de 750.000 og 1.000.000 lyspunkter udgå af den samlede opgørelse jf. pkt. 26, alternativt bør der reduceres væsentligt i antallet af lyspunkter i opgørelse.”¹³

En anden konkurrent anfører:

”Der bør kunne kigges på kommunale opgaver, da boligforeninger og private er et andet marked”¹⁴

En kommune anfører:

”Den anførte markedsafgrænsning virker forvredet af sammenlægningen af markederne for kommercielle virksomheder, bolig-selskaber og kommuner.”¹⁵

Til dette har parterne anført, at der er tale om den samme ydelse, der efterspørges af kunderne, og at kontrakterne i boligforeninger og kommercielle virksomheder også konkurrenceudsættes i et vist omfang.

Eftersom fusionen efter styrelsens vurdering ikke vil hæmme den effektive konkurrence betydeligt, uanset om markedet afgrænses bredt til at omfatte alle gadelysaktiviteter til både kommuner, boligforeninger og private aktører eller snævrere til markedet for udbud af kommunale kontrakter på gadelys, kan den endelige afgrænsning af markedet stå åben i denne sag.¹⁶

Vurderingen nedenfor vil tage udgangspunkt i et marked for udbud af kommunale kontrakter på gadelys.

¹³ Jf. svar fra [xxx], Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens markedsundersøgelse.

¹⁴ Jf. svar fra [xxx], Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens markedsundersøgelse.

¹⁵ Jf. svar fra [xxx], Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens markedsundersøgelse.

¹⁶ Eniig City Solutions og Verdo har primært gadelysaktiviteter hos kommuner. Hvis markedet udvides til at omfatte gadelysaktiviteter hos kommuner, boligforeninger og private aktører, vil fusionsparternes markedsandel blive mindre end deres markedsandel på markedet for udbud af kommunale kontrakter på gadelys, som ses i afsnit 3.2.1.

3.1.2 Det relevante geografiske marked

Kommissionen har tidligere med henvisning til hollandsk praksis overvejet om markedet for ”street lighting” skal anses for værende nationalt. Kommissionen lod dog den endelige afgrænsning stå åben ¹⁷

The Office of Fair Trading (”OFT”) har i en tidligere sag anset markedet for street lighting services for at være nationalt. ¹⁸

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har tidligere behandlet fusioner, der har omfattet gadelysaktiviteter. I de pågældende sager, har det dog ikke været nødvendigt for styrelsen nærmere at afgøre, hvordan markedet for gadelysaktiviteter skal afgrænses geografisk. ¹⁹

I de tidligere danske fusionssager har parterne til disse fusioner oplyst, at markedet for gadelysaktiviteter må anses for at være nationalt.

Fusionsparterne i denne sag gør gældende, at markedet for gadelysaktiviteter må anses for at være mindst et nationalt marked, og at der er meget der taler for, at markedet er bredere end Danmark, da udenlandske aktører også kan byde på en del af opgaverne. Fusionsparterne har derudover oplyst, at Verdo har gadelyskontrakter i Jylland og på Sjælland mens Eniig City Solutions har gadelyskontrakter i Jylland og på Fyn.

Ifølge fusionsparterne udbydes gadelysaktiviteterne hos kommuner typisk som EU-udbud. Det betyder, at aktører, der er lokaliseret i hele Danmark eller udlandet, kan byde på kontrakterne.

I styrelsens markedsundersøgelse blandt kommuner har nogle kommuner nævnt, at der kan være fordele ved at byde i områder, hvor man i forvejen har aktiviteter. Ifølge disse kommuner er det dyrt, for en udefrakommende konkurrent at etablere sig i nærområdet, og det kan have indflydelse på hvor konkurrencedygtigt et bud, aktøren er i stand til at give. Til dette har fusionsparterne anført, at et marked, der kan afgrænses mere snævert end nationalt, ikke vil være retvisende, da både fusionsparterne og deres konkurrenter har aktiviteter og kan byde på kontrakter i hele landet.

Styrelsens gennemgang af buddata viser, at der er eksempler på at udbud i fusionsparternes nærområde, hvor lokale aktører har givet et mindre konkurrencedygtigt bud end ikke-lokale aktører. Der er også eksempler på, at ikke-lokale aktører har vundet kontrakter uden for deres lokalområde, dette gælder også andre aktører end fusionsparterne.

¹⁷ Jf. Kommissionens beslutning af 23. juni 2009, sag nr. COMP/M.5467, RWE/Essent, punkt 434, med henvisning til de hollandske konkurrencemyndigheders sag NMa, 6012, Nuon/Essent.

¹⁸ Se fodnote 10.

¹⁹ Se fodnote 11 og 12.

Eftersom fusionen efter styrelsens vurdering ikke vil hæmme den effektive konkurrence betydeligt, uanset om markedet afgrænses snævert til for eksempel Øst- og Midtjylland eller bredere til hele Danmark, kan markedsafgrænsningen i denne sag stå åben. I vurderingen vil der blive taget udgangspunkt i et nationalt marked, men lokale/regionale aspekter og virkninger vil blive inddraget i den konkurrencemæssige vurdering.

3.2 *Vurdering af fusionens konkurrencemæssige virkninger*

Vurderingen af fusionens effekter på markedet for gadelysaktiviteter tager udgangspunkt i parternes oplysninger og styrelsens oplysninger om markederne, der er baseret på en mindre markedsundersøgelse.

Styrelsen har i sin vurdering taget udgangspunkt i et marked for udbud af kommunale kontrakter på gadelys.

Afgørende for, om en fusion kan godkendes, er, om den hæmmer den effektive konkurrence betydeligt på et eller flere af de berørte markeder, jf. konkurrencelovens § 12, stk. 2.

3.2.1 *Markedet for gadelysaktiviteter til kommuner*

Der er et horisontalt overlap mellem parternes aktiviteter på markedet for gadelysaktiviteter. Kigger man på den snævrere mulige segmentering, hvor der segmenteres på kundetype, overlapper parterne inden for et kommunalt marked for gade- og vejbelysning.

Styrelsen har på baggrund af parternes anmeldelse og markedsundersøgelsen opgjort et samlet markedet for gadelysaktiviteter til kommuner, jf. den nedenstående tabel 1. Det har ikke været muligt at opgøre markedet ud fra omsætning, og markedet er derfor opgjort ud fra antallet af relevante lyspunkter i Danmark. Det er efter parternes opfattelse samt efter styrelsens vurdering en god indikator til brug for markedsopgørelse og vurdering af markedsstyrke på dette marked. Styrelsen har taget udgangspunkt i parternes oplysninger om, at det totale antal lyspunkter, som kommunerne udbyder D&V kontrakter på, er 860.000²⁰, samt det totale antal lyspunkter, som aktørerne i styrelsens markedsundersøgelse har angivet at udføre R&M arbejde på hos kommunerne. Markedet kan derfor reelt være større end dette udgangspunkt, da markedsundersøgelsen ikke inkluderer alle aktører på markedet. Fusionsparternes markedsandele kan derfor være overvurderede.

I nedenstående tabel 1 er de lyspunkter, der er ejet af forsyningsselskaber, ikke medtaget. Baggrunden herfor er, at disse lyspunkter ikke i samme grad som kommunernes egne lyspunkter forventes at blive konkurrenceudsat,

²⁰ Jf. mail til styrelsen den 30. januar 2019.

idet arbejde på lyspunkterne ofte bliver udført af forsyningsselskaberne selv mod betaling fra den relevante kommune. Styrelsen har dog i forbindelse med markedsundersøgelsen fået oplyst, at også nogle forsyningsselskaber sender dele af det nødvendige arbejde på deres lyspunkter i udbud. Det reelle marked kan således også af den grund være større end det opgjorte antal lyspunkter, og i dette tilfælde vil parternes markedsandele ligeledes være overvurderet. Derudover har styrelsen fået oplyst, at i hvert fald nogle af kommunerne har en tilbagekøbsmulighed i kontrakterne med forsyningsselskaberne og dermed har mulighed for at tilbagekøbe lyspunkterne, hvis fx priserne for forsyningsselskabets gadelysaktiviteter bliver for høje.

Table 1: Markedsandele for markedet for udbud af kommunale kontrakter på gadelys.

Markedsandele	Samlet ²¹ til kommuner 2018 (pct.)	Samlet til kommuner 2019 (pct.)
Verdo	[10-20]	[10-20]
Eniig	[10-20]	[10-20]
Efter Fusionen	[20-30]	[20-30]
EL:CON	[10-20]	[10-20]
SEAS-NVE	[10-20]	[10-20]
Citelum	[5-10]	[5-10]
EWI/TREFOR	[5-10]	[5-10]
Energi Fyn	[0-5]	[0-5]
SE	[0-5]	[0-5]
Ørsted	[0-5]	[0-5]
Bravida	[0-5]	[0-5]
Aura	[0-5]	[0-5]
Teknikgruppen	[0-5]	[0-5]
Øvrige	[20-30]	[20-30]
HHI	[500-1000]	[500-1000]
Delta HHI	[>200]	[>200]

²¹ Markedsandele for et samlet marked er fundet ved at summere antallet af lyspunkter, en aktør har D&V kontrakt på for et givent år med de antal lyspunkter, aktøren har angivet at udføre R&M arbejde på. Dette er divideret med det samlede antal D&V lyspunkter summeret med det samlede antal lyspunkter, der er udført R&M arbejde på som beskrevet ovenfor. Denne opgørelse vil ikke være helt retvisende, idet der for det første mangler nogle lyspunkter i opgørelsen, samt fordi der for det andet ikke tages højde for, at tidsforbrug m.v. til R&M og D&V arbejde er forskelligt, hvorfor de ikke nødvendigvis skal have samme vægt i opgørelsen. Det er dog styrelsens vurdering, at det ikke har betydning for vurderingen i denne sag, om markedsopgørelsen fx i stedet laves med vægtning.

Tabel 1 viser, at parterne på markedet for gadelysaktiviteter på et marked for kommunale kontrakter har en markedsandel på [20-30] pct. i 2018 og i 2019.

Som nævnt ovenfor har nogle kommuner mulighed for at tilbagekøbe de gadelys, der er ejet af forsyningsselskaber, og der kan derfor også være et vist konkurrencepres på de lyspunkter, som ejes af forsyningsselskaberne. Hvis der tages udgangspunkt i markedet for kommunale gadelysaktiviteter, hvor lyspunkter, der ejes af forsyningsselskaberne, tælles med, opnår fusionsparterne en lidt mindre markedsandel. Her vil fusionsparterne samlet have en markedsandel på [10-20] pct. i 2018 og [10-20] pct. i 2019.

Parterne vil efter fusionen få den største markedsandel blandt de 11 aktører, som styrelsen har indhentet data fra, uagtet om lyspunkter, der ejes af forsyningsselskaber, tælles med eller ej.

Selv hvis markedet segmenteres på baggrund af opgavetype i henholdsvis D&V og R&M arbejde, vil det ikke ændre estimaterne betydeligt.

Hvis der tages udgangspunkt i et marked, der kun inkluderer de lyspunkter, som udbydes af kommunerne, vil HHI efter fusionen være [500-1000], og delta er [>200]. Hvis markedet defineres til også at inkludere de lyspunkter, som ejes af forsyningsselskaberne, er HHI er stadig [500-1000], mens delta HHI er [<200].

Det fremgår af kommissionens retningslinjer for vurdering af horisontale fusioner efter Rådets forordning om kontrol med fusioner og virksomheds-overtagelser, at det er *"usandsynligt at kommissionen vil påvise horisontale konkurrencemæssige problemer med et HHI efter fusionen på under 1000. Sådanne markeder vil normalt ikke kræve en indgående undersøgelse"*.²²

3.2.2 Buddata fra EU-udbud 2014-2018

Selv om hverken HHI eller markedsandelene umiddelbart indikerer nogen konkurrencemæssige problemer, kan markedsandele i udbudsmarkeder, hvor konkurrencen foregår i budfasen være en dårlig indikator for markedsmagt. Dette skyldes, at konkurrencen foregår i selve budfasen, og at der kan være forhold, fx at fusionsparterne er tætte konkurrenter, som indebærer, at der alligevel kan opstå konkurrencemæssige betænkeligheder på baggrund af fusionen.

²² Pkt. 19 i Retningslinjer for vurdering af horisontale fusioner efter Rådets forordning om kontrol med fusioner og virksomheds-overtagelser. EUT 2004 C 31/5.

Styrelsen har derfor undersøgt konkurrencen i udbuddene om gadelysaktiviteter ved at analysere på udbudsdata fra de EU-udbud af gadelysaktiviteter i Danmark, der har været gennemført i perioden 2014-2018.^{23, 24}

Styrelsen har derudover set på, om parterne generelt deltager i de samme udbud. Styrelsen har til dette formål indhentet buddata fra udvalgte kommuner, hvor én af fusionsparterne enten har vundet én gadelyskontrakt på D&V eller R&M arbejde i sidste udbud. Af bilag 11 til anmeldelsen, som viser de seneste 12 udbud, hvor mindst én af fusionsparterne har budt²⁵, samt de udbud som styrelsen har indsamlet data for, ses det, at Verdo A/S og Eniig City Solutions, i en række tilfælde har budt på de samme udbud. I de 14 udbud som styrelsen har data for, har fusionsparterne mødt hinanden i [xxx] af udbuddene. I disse [xxx] udbud har Eniig City Solutions vundet [xxx] udbud, mens Verdo har vundet [xxx] udbud. I [xxx] udbud, hvor begge fusionsparter bød, var der ingen af fusionsparterne, der vandt. Verdo har deltaget i [xxx] udbud, hvor Eniig City Solutions ikke bød, og Eniig City Solutions har deltaget i [xxx] udbud, hvor Verdo ikke bød. I de udbud hvor parterne har mødt hinanden, har der været [xxx].

Baseret på ovenstående gennemgang, er det styrelsens vurdering, at fusionsparterne møder hinanden i nogle af udbuddene om gadelyskontrakter, men at de ikke er så tætte konkurrenter, at de efter styrelsens vurdering har lagt et helt særligt konkurrencepres på hinanden.

Nedenfor vurderer styrelsen fusionens mulige lokale virkninger, herunder om fusionens virkninger i parternes lokalområde adskiller sig fra virkningerne på et overordnet marked for udbud af gadelys i Danmark.

3.2.3 Mulige lokale virkninger

I styrelsens markedsundersøgelse har nogle kommuner nævnt, at de er bekymret over at en lokal spiller forsvinder. Hvis man med føromtalte buddata fokuserer på EU udbud i Øst- og Midtjylland, hvor de to fusionsparter har deres base, er billedet nogenlunde det samme, som på et overordnet plan. I disse områder har der i de udbud, styrelsen har data for, ikke været under 4 bydere på en gadelysopgave fra 2014-2018. I 75 pct. af udbuddene i Øst- og Midtjylland har der været 5 eller flere bydere.

Én aktør i styrelsens markedsundersøgelse har anført, at flere af de lokale elselskaber er fusioneret, og at det historiske data derfor ikke kan bruges som en indikator for konkurrencen i fremtidige udbud.

²³ Jf. bilag 10 i anmeldelsen.

²⁴ Styrelsens undersøgelse viser, at der i 84 pct. af udbuddene er 4 eller flere bydere til en gadelysopgave. Det bemærkes, at der i 29% af udbuddene i bilag 10 ikke har været oplysninger om antallet af bydere.

²⁵ Bilag 11 indeholder udbud fra 2017 og 2018 og består både af EU udbud som også fremgår i bilag 10 til anmeldelsen, samt udbud som ikke er indeholdt i bilag 10 til anmeldelsen, og som således ikke har været annonceret som EU-udbud i EU-Tidende.

Styrelsen bemærker hertil, at der efter styrelsens vurdering, stadig er andre lokale/regionale aktører i Verdo og Eniig City Solutions lokalområde, som er aktive, og som vil forventes at konkurrere om udbuddene på gadelysaktiviteter. Dette understøttes af buddata, som styrelsen har indsamlet fra kommuner, der ligger i fusionsparternes lokalområde. Materialet viser, at der er andre lokale/regionale bydere, som konkurrerer med hinanden i udbuddene også efter den omtalte fusion af energiselskaber. Derudover er der også bydere uden for parternes geografiske område, der har budt, og som har afgivet konkurrencemæssige bud. [xxx].

I forhold til hvor stort et konkurrencemæssigt pres de to fusionsparter har lagt på hinanden i lokalområdet, så viser bilag 11 i anmeldelsen samt det buddata, som styrelsen har indsamlet, at Eniig City Solutions og Verdo deltager i flere af de samme udbud i deres lokalområde. I de tre udbud, som styrelsen har detaljeret data for, ligger fusionsparternes bud [xxx].

Både konkurrenter og kunder i styrelsens markedsundersøgelse har bemærket, at der er nogle aktører, der kun byder lokalt, mens andre aktører er at betragte som mere landsdækkende, og disse aktører byder på gadelyskontrakter i hele landet.

I styrelsens markedsundersøgelse er der også kommuner, der har givet udtryk for, at der er en god konkurrence om deres udbud af kommunale gadelysaktiviteter, at de har en del bydere på deres gadelyskontrakter, og at fusionen efter deres vurdering ikke ændrer på dette. Dette omfatter også kommuner i fusionsparternes nærområde.

Ovenstående gennemgang viser, at der er flere aktive og konkurrencedygtige bydere i fusionsparternes område, og at disse tæller både mere lokale aktører og ikke lokale aktører. Der er derfor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at fusionen ikke vil føre til konkurrencemæssige betænkeligheder i form af ensidige virkninger lokalt.

På baggrund af ovenstående er det således Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at fusionen ikke giver anledning til betænkeligheder.

4. Konklusion

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at den anmeldte fusion ikke hæmmer den effektive konkurrence betydeligt. Fusionen skal derfor godkendes, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 2, 1. pkt. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har på den baggrund godkendt Verdo A/S' overtagelse af Eniig City Solutions A/S aktiviteter inden for vej- og gadebelysning, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 1, jf. stk. 2, 1. pkt.